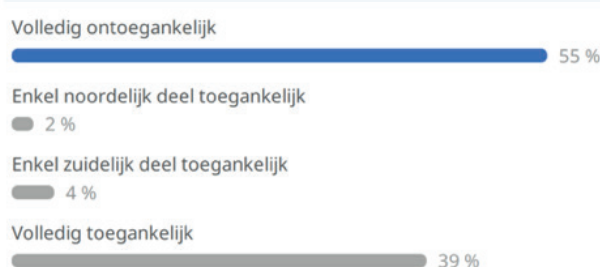

Digitaal
infomoment
zandwinningsput
Melle

Dit document geeft een antwoord op de vragen die tijdens het infomoment in de chat en op de berichtenmuur zijn achtergelaten. We geven hier ook jullie reacties op de drie peilingen.

Peilingen: uw reacties

Peiling 1: Hoe toegankelijk moet de ringdijk zijn? 0 5 1

Peiling 2: Welke inrichtingsvariant krijgt uw voorkeur? (1/2) 0 4 5

Peiling 3: Welke inrichtingsvariant hebt u liever NIET? (1/2) 0 4 8

Vragen en antwoorden

1. Algemeen

Hoelang gaan de werken ongeveer duren?

De grondwerken aan de ringdijk en de huidige Scheldedijk zullen ongeveer 1 jaar in beslag nemen. De timing voor het verondiepen van de put zal afhangen van de gekozen variant en de timing van eventuele baggerwerken. De keuze voor de inrichtingsvariant wordt nog verder onderzocht (rekening houdend met de natuurnoden, kosten, het beperken van hinder,...).

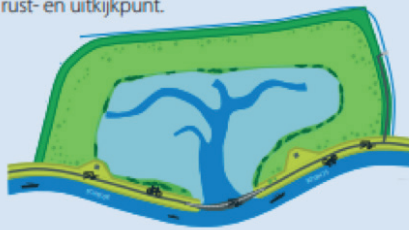
We proberen zoveel mogelijk de impact van onze werken op de omgeving te minimaliseren. We nemen daar verschillende maatregelen voor. Zo worden grote hoeveelheden grond aangevoerd via de waterweg om hinder op de rijbaan te beperken. Bovendien hergebruiken we zoveel mogelijk grond en grondstoffen uit de directe omgeving.

Kunnen we eens een kosten-batenanalyse krijgen? Het financieel voordeel van uw hergebruik van slib en de kosten van het project. Graag becijferen en motiveren waarom er, gezien de actualiseerde plannen Gentbrugge-Heusden, binnen dit Sigmaproject toch nood zou zijn aan een aantakking ter compensatie.

De kosten zijn afhankelijk van de gekozen inrichtingsvariant. Dit wordt nog verder onderzocht (rekening houdend met de natuurnoden, kosten, het beperken van hinder,...).

In de voorstudie werden de kosten geraamd op 1,65 miljoen euro voor de aantakking van de zandput en 0,8 miljoen euro voor de brug over de bres. Klik hier voor meer info.

- Via een bres in de dijk komt het gebied onder invloed van het getij en ontstaat er getijdennatuur.
- Een verhoogde brug over de bres wordt een rust- en uitkijkpunt.

€ 1.650.000 (inrichting zandput)

€ 800.000 (brug)

Wat is nu de echte meerwaarde van het project? De kosten wegen niet op tegen de voordelen.

Door de zandwinningsput te verbinden met de Schelde creëren we heel wat nieuwe en bijzonder zeldzame natuurwaarden, waar je evenzeer van kan genieten. Daarnaast zal deze ingreep de regio beter beschermen tegen overstromingen en zorgen voor een betere waterkwaliteit in de Schelde.

Meerwaarde zit in diverse zaken:

- Natuur (zoetwater estuariene natuur (**), schorvegetatie, vissen, vogels, vleermuizen,...)
- Bijdrage tot het goed ecologisch functioneren van de Schelde, bijvoorbeeld het verbeteren van de waterkwaliteit (*)
- Extra recreatieve waarde
- Hergebruik van slib (kostenvermindering)
- Slibvang
- Demping getij en eventueel reflectie naar aanleiding van de nieuwe constructie in Heusden (die noodzakelijk is als Sigma kering voor veiligheid, en als in- en uitwatering om getij te reduceren en sedimentatie te beperken)

(*) De verbinding van de voormalige zandontginningsput in Melle maakt dat deze put deel gaat uitmaken van het rivierecosysteem. Er zal een positieve impact zijn op de waterkwaliteit van het uitstromende water en daardoor ook op de waterkwaliteit van de Schelde zelf. Slikken en schorren werken als zuiveringsgebieden voor water waar sediment kan bezinken en biologische en chemische processen het water zuiveren. Dit is reeds uitvoerig onderzocht door biologen in het SigmaPlan pilootproject Lippenbroek.

De voornaamste processen die een rol spelen zijn de volgende:

- Verhoging van het zuurstofgehalte van het water (en daarmee van zijn capaciteit om organische verontreiniging af te breken) door fysische aeratie (beluchtingseffect van de in- en uitlaatconstructies én grotere uitwisseloppervlakte per eenheid van volume) en als neveneffect van primaire productie
- Versnelde afbraak van organische verontreiniging (met CO₂-productie als neveneffect)
- Aerobe nitrificatie (met verhoogde nitraatgehalten als neveneffect)
- Verwijdering van organische en andere pollutanten door co-sedimentatie en "begroting" in de overstromingsgebieden

---

***) Estuariene natuur is natuur die zich ontwikkelt in het contact tussen zoet en zout water. Hét kenmerk van een estuarium is dynamiek. Denk maar aan het getij, het geulenpatroon dat continu verandert en de wisselende zoutconcentraties. Het is een gebied met tal van natuurlijke overgangen: van droog naar nat, van zoet naar zout en van een stabiele naar een instabiele bodem. Door al deze overgangen zijn er veel verschillende leefgebieden en flora en fauna. Het meest kenmerkend zijn schorren, slikken, ondiepwatergebieden en zachte oevers.

Waren de mensen die het RUP goedgekeurd hebben op de hoogte van de voorwaarden die in het MER stonden?

Ja, het MER maakte onderdeel uit van de RUP aanvraag.

In RUP worden bezwaren niet relevant genoemd en wordt verwezen naar uitvoeringsplannen. Nu wordt het omgekeerde gecommuniceerd: uitvoeringsplannen en MER zijn nu vervuld om-dat het RUP werd goedgekeurd. Zo blijven de bezwaren onbeantwoord en genegeerd.

Momenteel zijn we het inrichtingsplan aan het uitwerken. We houden hierbij rekening met de bezwaren die naar aanleiding van het RUP zijn gemaakt. Deze bezwaren hebben we ook besproken tijdens de infoavond op 23 maart 2021. We nemen jullie vragen en reacties op de polls mee bij de verdere uitwerking van het inrichtingsplan. Na de indiening van de omgevingsvergunningaanvraag volgt nog een openbaar onderzoek waarbij opnieuw mogelijkheid is om bezwaren in te dienen.

2. Leefbaarheid woonwijk

Doorsnedes en visualisaties ringdijk:

- Graag een doorsnede nabij de perceelsgrens met de aanpalende bouwpercelen
- Graag per straat 2 à 3 doorsnedes en visualisatie tuinzichten te voorzien: John Youngestraat stuk 7-23 en Iepenpleinstraat stuk 25-43.
- Meten jullie vanaf het einde van de tuin of vanaf het gebouw (huis)?

Er is 35m voorzien tussen de onderhoudsstrook op de ringdijk en de woningen. De ringdijk komt 1 tot 1,5 m hoger dan niveau van de tuinen (zie bijlage).

Dit is naar het voorbeeld van Bergenmeersen dat als getijdenatuur is ingevuld en waar de ringdijk niet toegankelijk is, behalve voor onderhoud. De ringdijk is daarop ongeveer 15-30 meter van de woningen en 1-2 meter boven het tuinniveau.

Bij de uitvoering van het project wordt de nodige aandacht geschonken aan het behouden van de woonkwaliteit van de aanpalende wijk (Oepenpleinstraat-John Youngestraat). Landschappelijk betreft het project een beperkte aanpassing ten opzichte van de huidige situatie rond de voormalige zandwinningsput, waar reeds verschillende hopen grond en afval liggen (hoger dan de toekomstige dijken).

Komt de habitat van de mensen die er wonen niet in aanmerking bij de doelstellingen?

De effecten op mensen en omgeving zijn behandeld in het milieueffectenrapport (MER).

Bomen:

- Kunnen de bomen die tussen de tuinrand en de dijk staan behouden blijven? Er lijkt nog voldoende ruimte daarvoor als de dijk op 30 meter komt.
- De bomen die nu direct binnen de 3 - 5 meter na de tuinafsluitingen staan, mogen/kunnen die blijven staan?
- Als men de bomen direct na de tuinen wegdoet, is dan geen instabiliteit van de achterliggende grond te vrezen? Zeker in het stadium waar misschien zwaar werkverkeer overkomt? Met name afkalving grond, grond die naar de diepte van de put afglijdt?

Dat zullen we nog moeten onderzoeken. Dit hangt gedeeltelijk ook samen met de inrichtingsvariant die gekozen zal worden.

3. Jaagpad

Is het jaagpad verlaagd of naast de ringdijk?

Het jaagpad is bovenop de ringdijk.

Toegankelijkheid ringdijk, verbinding met het jaagpad op de Scheldedijk:

- Toegang mogelijk via het perceel waar nu de kabine van Fluvius staat (tussen Oefenpleinstraat nrs. 23 en 25).
- Fietsers en voetgangers volgen de voorziene dijk richting Schelde (dus geen extra dwarse dijk) waar-bij de buitenste ring van de dijk iets hoger wordt uitgevoerd inclusief dichte beplanting/begroeiing als afscherming ten behoeve van de private percelen? M.a.w. in dit voorstel zou de dijk dan gewoon iets breder uitgevoerd moeten worden.
- We moeten zeker vanuit de wijk een fietspad naar de Schelde hebben. Zeker voor alle kinderen uit de wijk.
- Ook rekening houden met de privacy van de achterliggende huizen en de impact van het extra verkeer komende van de nieuwbouwappartementen op de oude Brusselse Weg.

De peiling geeft aan dat de bewoners liever niet hebben dat het pad op de ringdijk toegankelijk wordt. Anderzijds is er vanuit de wijk toch wel vraag voor een goede verbinding naar de Scheldedijk.

We gaan samen met de gemeente bekijken of er op een andere manier toch een verbinding mogelijk is, gelet op de privacy van aanpalende woningen, en gelet op andere praktische overwegingen zoals eigendom van percelen, technische haalbaarheid (stabiliteit van de dijk, mogelijkheid voor onderhoud en herstellingen) en dergelijke.

Een optie die verder wordt bekeken is een doorgang ten zuiden van de woonwijk (langs de rode lijn naar de Scheldedijk). Zo kan een doorgang voorzien worden en blijft de ringdijk grotendeels ontoegankelijk.

4. Zandwinningsput

Verondieping:

- Waarom is deze ondieping nodig? Kan dit niet dienen als waterreserve, in het kader van de groen-blauwe assen?
- Wat is de reden waarom men de put minder diep maakt? Dat zorgt toch voor minder opvang van water?

Verondieping is nodig om lokaal slib te verwerken dat uit de Tijarm komt. De mate van verondieping hangt nog af van de uiteindelijk gekozen inrichtingsvariant. Dit wordt nog verder onderzocht (rekening houdend met de na-tuurnoden, kosten, het beperken van hinder,...).

De opvang van water is niet gerelateerd aan de diepte; de put staat immers vol water waardoor dit geen ruimte biedt voor opvang van extra regenwater.

Wat is de huidige waterkwaliteit van onze put?

De zandwinningsput is momenteel geïsoleerd viswater. Het diepe viswater zal verdwijnen met het project, maar dit is een eerder arm viswatertype. Ook worden er regelmatig meldingen gemaakt van blauwalgen in de zomer (bijvoorbeeld melding 20140311_oude zandwinningsput_melle_algenbloei). Dit wijst op een eerder mindere wa-terkwaliteit (eutroof). Bovendien zijn blauwalgen giftig.

Afwatering:

- Wat met hoge grondwaterstanden bij aanhoudende regen, er is nu al geen marge?
- Uw studie rond de opvang van regenwater is absoluut niet overtuigend. We zijn ervaringsdeskundi-gen en het huidig natuurgebied vangt het regenwater goed op bij zware regenbuien.

De veiligheid in de buurt zal niet verminderen, integendeel. Het Sigmoplan wil net de achterliggende gebieden beschermen tegen overstromingsgevaar. Dat is ook het uitgangspunt van dit project. Door de rivier wat meer ruimte te geven om op een gecontroleerde manier te overstromen, zorgen we voor een veiligere omgeving én creëren we waardevolle natuur.

Met behulp van een hydraulisch model (Info Works RS) zijn twee oplossingsscenario's (maatregelen) ontworpen die ervoor zorgen dat de wateroverlast niet zal toenemen (IMDC, 2013a). Doorrekeningen zijn gebeurd voor een aantal recente overstromingsgebeurtenissen: augustus 1996, december 1999 en november 2010. Op basis van de berekeningen is het best geschikte scenario voor de nieuwe afwatering van de zandput naar de Zeeschelde afgeleid en als maatregel in het project opgenomen. In het gekozen scenario worden twee uitwateringsstructuren voorzien: een noordelijke en zuidelijke gravitaire uitwateringsstructuur (voorzien van een terugslagklep). (*)

De waterafvoer via de waterloop Steenvliet blijft behouden. Bijkomend zal via de nieuwe ringgracht rond de ont-poldering gravitaire waterafvoer (met terugslagklep) mogelijk zijn via een nieuwe inbuizing onder de Scheldedijk naar de Schelde.

In het gebied ten zuiden van de zandput is er voor een aantal overstromingsgebeurtenissen wel een toename van de maximale waterpeilen berekend. Deze bedraagt grootteorde 10 cm. Deze toename wordt veroorzaakt door-dat er nu tijdelijk geen water meer geborgen kan worden in de zone tussen de Scheldedijk en de zandput. Als oplossing hiervoor zal het westelijk deel van de ringgracht binnen de beschikbare ruimte verbreed worden uitge-voerd. De impact van een toename van 10 cm moet echter worden gerelativeerd, rekening houdend dat dit zich enkel bij zeer uitzonderlijke gebeurtenissen zal voordoen en de extra oppervlakte die hierdoor onder water komt zeer beperkt is. Na overleg met de gemeente Melle werd besloten het westelijk deel van de ringgracht binnen de beschikbare ruimte verbreed uit te voeren.

Ten westen van de zandput doen zich geen overstromingen voor. Er worden nergens huizen bedreigd. Gezien er enkel ten zuiden van de zandput een tijdelijke wijziging in waterpeilen (vernatting) zal optreden, dit enkel in zeer uitzonderlijke omstandigheden zal gebeuren, het beïnvloede gebied beperkt is, er geen verlies aan gravitaire afvoer zal zijn en het westelijk deel van de ringgracht verbreed uitgeoerd zal worden, wordt het effect als verwaarloosbaar beoordeeld.

Er is reeds rekening gehouden met afwatering en waterbuffering in ons huidige voorstel, maar er is nog ruimte om dat te verfijnen in het inrichtingsplan.

- De waterafvoer via de waterloop Steenvliet blijft behouden.
- Het voorstel bevat ten zuiden van de zandwinningsput een nieuwe gravitaire uitwatering met terugslag-klep voor de ringgracht naar de Zeeschelde.
- Behoud van de buffercapaciteit voor deze perceelsgrachten door het verbreden van de bufferstrook tussen de private percelen en de ringdijk.

(*) Een gravitaire uitwatering voert het water op natuurlijke wijze af van hoog naar laag. Het water zal dus op een volledig natuurlijke manier het gebied in- en uitstromen. Het getij en de waterstand van de Schelde zal daar dan voor zorgen. De terugslagklep zorgt ervoor dat het water ter hoogte van de uitwateringsstructuur ook enkel uit het gebied kan stromen.

5. Natuur

- Waarom moeten jullie getijdennatuur compenseren? Compenseren op welk vlak? Wie is hier nu bij gebaat en waar zit de meerwaarde t.o.v. de huidige waardevolle natuur?
- Hoe gaan jullie voldoende dynamiek krijgen in zo'n mini estuarien gebied?
- De vraag waarom de zandwinningsput moet verdwijnen, wordt beantwoord met 'compensatie van es-tuair natuurgebied van ONSCHATBARE waarde'. Voor de implementatie wordt vervolgens een poll voorgelegd om die onschatbare waardecompensatie te kiezen uit een pallet van 6 opties die variëren tussen 'weinig estuaire compensatie', een 'beetje compensatie', een 'beetje meer compensatie',... tot 'veel compensatie'. De vraag wordt gesteld aan een aantal mensen die helemaal niet kunnen inschat-ten wat ze dan kiezen. Deze werkwijze lijkt enkel bedoeld om de geplande werken te doen aanvaarden ('ik heb tenminste toch mogen kiezen'), maar is in geen enkel opzicht te begrijpen vanuit de argumentatie dat de uitvoering MOET doorgaan omdat er nu eenmaal gecompenseerd moet worden. Hoe wordt waarde van natuur in de vergelijking gebracht met de uitgaven voor slibverwerking? Zijn de kisten van de ringdijk en een fietsbrug goedkoper dan die van een stortplaats vinden voor slib, het naar daar vervoeren, verwerken en storten? Graag inzicht in de economische overwegingen, inclusief het waardeverschil tussen huidige natuur en estuaire natuur, die tot de conclusie leidt om die com-pensatie door te drijven.

Het Scheldemeander project heeft als Sigmaproject twee doelstellingen: enerzijds de overstromingsveiligheid verbeteren vandaag en in de toekomst, en anderzijds de ecologische functie van de Schelderivier verbeteren door land terug te geven aan de rivier.

Tekorten aan estuariene natuur zijn reëel en een belangrijk gegeven in het kader van een gezonde Schelde en haar vallei. De locatie zandwinningsput is aangekocht door de overheid met deze doelstelling. Het samengaan van estuariene natuur en een woonwijk is mogelijk als er voldoende aandacht voor beide gebieden is.

De baggerwerken, de aangepaste inrichting van de Zeeschelde opwaarts, en de nieuwe constructie in Heusden gaan enigszins de plaatselijke slikken en schorren aantasten. Omdat deze waardevolle natuur beschermd is, moeten we dat op andere plaatsen compenseren. Dat doen we door nieuwe getijdennatuur te creëren in de zandwinningsput in Melle en in Ham. Bij uitstek wordt geopteerd voor de zandwinningsput als de compensatie-optie. Het gebied is het grootste van de aangeboden compensatiemogelijkheden en heeft ook de grootste troeven naar habitatkwaliteit en ecosysteem-functies. Het is potentieel laagdynamisch (laagdynamische natuur in het rivierenlandschap, zoals oude rivierbochten of rietmoerassen, is zeldzaam. Voor een goed functionerend ecosysteem in het rivierengebied is die natuur nodig) en biedt van alle opties de beste beschutting tegen verstoring. De kwaliteit van dit gebied wordt even hoog ingeschat als van het verloren habitat. Vlak voor de constructie gelegen zal het daar ook de mogelijkheid hebben het tij te dempen. De verbinding van de zandwinningsput Melle met de Schelde beoogt dus niet louter de creatie van nieuwe zeldzame zoetwater getijdenatuur, maar zorgt er ook voor dat de zandwinningsput als buffer kan dienen voor het getij en sedimentvolume dat versterkt wordt afwaarts de nieuwe constructie.

Wist je trouwens dat het idee om de zandput met de Schelde te verbinden al meer dan 20 jaar leeft? In 2000 werd namelijk in de vergunning voor de dijkwerken de voorwaarde opgenomen dat er onderzoek moest gebeuren naar de mogelijkheden om het achterliggend gebied in te richten als schor- of overstromingsgebied, na de zand-ontginning en het verbeteren van de waterkwaliteit van de Schelde. Dat onderzoek leidde later tot de conclusie dat de zandwinningsput, met gepaste maatregelen, heel geschikt is om in te richten als slik- en schorgebied. De Schelde heeft daar een behoorlijke getijstroom en amplitude, daar kan je veel mee doen.

Zoals besproken tijdens de infoavond, zullen we op basis van de poll over de zes inrichtingsopties, en in samen-spraak met experts, de inrichting verder uitwerken (rekening houdend met de natuur noden, kosten, het beperken van hinder,...). De kostenvergelijking zal dan pas echt concreet worden.

Wat is het nut van optie 6 t.o.v. de huidige situatie? Vogels en vissen, riet en bomen hebben we vandaag al en voor de demping moet je het ook niet doen wat die is er niet...

De huidige situatie biedt geen optie voor trekvisserij. Trekvisserij is nodig om de voedselketen van de Schelde te versterken. De wetenschappelijke monitoring en de invoer door liefhebbers in waarnemingen.be leren dat de aangetakte gebieden (ontpoldering, GGG of microtidale aantakking) allemaal een zeer rijke fauna en flora herbergen die de huidige waarden van de zandwinningsput ver overstijgen. De inrichtingsvormen verschillen onderling wel in soortensamenstelling en dichtheden. Vergelijkingspunten zijn te vinden in de referentiegebieden Wij-meers-ontpoldering, Bergenmeersen en Paardeweide-Oost.

Kunnen we aannemen dat er nog andere inrichtingsalternatieven in aanmerking kunnen komen, naast de voorgestelde 6 varianten?

Met natuurexperts van Natuur en Bos van de Vlaamse overheid, Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en Universiteit Antwerpen zijn we tot deze 6 varianten gekomen die het mogelijk maken om estuariene natuur te creëren. Indien er nog andere varianten mogelijk zijn, kunnen we die in deze fase nog mee in overweging nemen.

Omdat de bever een beschermd diersoort is, mag een dam niet zomaar afgebroken worden...

Uit het MER en een passende beoordeling is gebleken dat het potentieel leefgebied voor de bever er beduidend op vooruit zal gaan (globale Scheldemeanderproject).

Naar ons weten is er geen beverdam in de voormalige zandwinningsput. Bevers bouwen typisch een dam in stromend water om een vijver te creëren, wat hier niet het geval is. De voormalige zandwinningsput is een stag-nerende vijver, dus een dam bouwen is dan niet nodig.

Het is niet uitgesloten dat de bever aanwezig is. Het gebied zal ook beverhabitat blijven in alle inrichtingsvarianten die we overwegen. Deze dieren hebben een zeer grote ecologische amplitude. Ze kunnen dus op veel plaatsen voorkomen, zolang ze maar water om zich in te bewegen en eten hebben in de vorm van waterplanten en bomen. Dat gaat van vijvers tot stromende beken tot en met getijdengebieden.

Is het een optie om aan de zijde van de Scheldedijk de begroeiing weg te laten zodat wandelaars en fietsers die er voorbijkomen zicht hebben op het water en de vogels in en rond de zandwinningput? En alleen aan de zijde van de bewoning bomen en struiken laten groeien ten voordele van fauna en flora?

Dit nemen we mee in de verdere uitwerking van de inrichting. Dit zal gedeeltelijk afhangen van de gekozen inrichtingsvariant.

Is het een optie om aan de kant van de bewoning een damwand of een slibwand te voorzien op een verdere afstand van de bewoning zodat daar geen brede dijk gerealiseerd moet worden en de bestaande begroeiing zoveel mogelijk behouden kan blijven?

Vanwege de locatie van de put is er erg weinig extra ruimte en een constructie bouwen in de put zelf is technisch erg moeilijk (om stabiliteit te garanderen). Dit zou ook het potentieel areaal voor de zoetwater getijdenatuur sterk beperken.

6. Knijten

- Welke garantie kan je bieden om knijten tegen te gaan?
- Ik zie veel opties, mogelijke scenario's, onzekerheden over de knijtenproblematiek. Hoe past dit in het projectverloop? Wordt dit onderzocht voordat de omgevingsvergunning ingediend wordt, met een openbare communicatie tussendoor? Hoe kunnen we up-to-date blijven met de lopende onderzoeken?
- Vandaag is er geen dynamiek in het zandwinningsputwater en geen knijten. In het plan: veel dynamiek in het water en ook geen knijten. Dat is ongeloofwaardig, zeker wanneer de ervaring van Wichel en in beschouwing genomen wordt.
- Veel onzekerheid over knijten, zo blijkt nog steeds. De effecten van de diverse methodes en kunstgrepen zijn nog verre van gekend. Trial & error is niet aangewezen in woonbuurten. Hoeveel jaar/zomers zijn er wetenschappelijk gezien nodig om zeker te zijn dat een bepaald experimenteel afweermechanisme werkelijk betrouwbaar is in het geval van de zandwinningsput, en voldoende robuust om allerlei types Belgische lentes en zomers te doorstaan?

De inrichting van de zandwinningsput gebeurt op zo'n manier dat de kans op een knijtenplaag net wordt beperkt. Dat is een belangrijk aspect dat we meenemen in de vergelijking van de verschillende mogelijke inrichtingsopties. Dit wordt nog verder onderzocht (rekening houdend met de natuur noden, kosten, het beperken van hinder,...).

Met het oog op het beperken van het risico op knijten kunnen we kiezen voor een inrichtingsvorm met weinig slik aangezien dat de primaire habitat is voor knijtenlarven. Diverse scenario's grijpen daarop in zoals eerst verbossen, steile vijverranden, microgetij en dergelijke.

We voorzien een reliëf dat een vlotte afwatering mogelijk maakt bij laagwater. Daarnaast zal een hogere strook, ter hoogte van de bewoning, versneld verbossen. Daardoor ontstaat er een bijkomende buffer die eventuele knijten tegenhoudt. Knijten zweven immers mee met de wind en kunnen niet over een rij bomen vliegen. De ver-hoogde strook ter hoogte van de bewoning werd ook reeds toegepast in Bergenmeersen. Dat is weliswaar geen GGG, maar we hebben daar wel reeds ervaring opgedaan over deze aanpak met oog op het minimaliseren van de kans op een knijtenplaag voor de omwonenden. Op die manier ligt het habitat voor knijten op ten minste 50 m verwijderd van de woningen.

Vervolgens wordt er van dichtbij gemonitord en indien nodig wordt de inrichting bijgestuurd. Aanbevelingen uit onderzoek door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) worden meegenomen in het participatief inrichtingstraject.

In de ontpoldering Wijmeers werd bijvoorbeeld recent een nieuwe vloed-schaar gegraven. Een vloed-schaar is een geul die zorgt voor extra stroming in het gebied bij vloed en betere ontwatering bij eb. Door de bijkomende stroming in het gebied helpt dit om de knijtenoverlast in de omgeving te verminderen. Op de voor en na afbeeldingen hieronder is reeds duidelijk te zien dat de aanwezigheid van modderig slib - de favoriete plaats voor knijten - bijna volledig verdwenen is en begroeid is geraakt.

Hoe hoog is de muggenrug?

De muggenrug moet op (hoog)schor niveau zijn of hoger. Enerzijds zodat er weinig overspoeling is en daardoor er te droge grond aanwezig is voor het groeien van knijtenlarven. Anderzijds zodat er een dichte vegetatie groeit die de door de wind meegevoerde knijten tegenhoudt.

7. Dijken

Een dijkbreuk is er in het verleden gekomen doordat de dijk zwak en veel lager was dan nu. De dijk is sindsdien volledig herbouwd op juiste hoogte.

Een dijkbreuk zal zich misschien niet meer meteen voordoen, maar we anticiperen hier ook op een stijgende wa-terspiegel als gevolg van klimaatveranderingen.

Zullen de dijken worden opgebouwd met een voldoende stevige samenstelling van de grondstoffen om doorla-ting van water bij overvloedige regen te vermijden?

Dijken worden gemaakt met een zandkern en een dikke laag vette grond erop als ondoorlatende laag.

Heeft de voorziene ringdijk westeroever noodzakelijkerwijs in elke inrichtingsvariant dezelfde vorm (traject) en profiel?

Gezien de ligging van de put is er weinig ruimte voor alternatieven. Een constructie bouwen in de put zelf is tech-nisch erg moeilijk (om stabiliteit te garanderen).

8. Aansprakelijkheid

Wat met aansprakelijkheid bij schade en overlast? Bijvoorbeeld problemen met stabiliteit, wateroverlast, schade aan bestrating en huizen ten gevolge van werfverkeer, knijten,... Wie zullen we kunnen aanspreken en gedurende welke periode?

Aansprakelijkheid is een juridisch gegeven. Bij het uitvoeren van de werken zit deze bij de aan-nemer, na uitvoering van de werken wordt dit o.b.v. de schade per geval beoordeeld.

Bijlage: Visualisatie ringdijk

Op onderstaande dwarsprofielen is het tuinniveau zichtbaar, de ringgracht en de ringdijk. Het hoogteverschil is gemeten vanaf het tuinniveau tot de centrale as van de ringdijk.

J. Youngestraat (ter hoogte van nr. 11, 15, 21)

Hoogste punt van de dijk gezien vanaf de woning:

- ter hoogte van nr. 11 (perceel 104G): +1,16 m
- ter hoogte van nr. 15 (perceel 105D): +1,29 m
- ter hoogte van nr. 21 (perceel 114E): +1,13 m

